

Briselē, 2019. gada 27. novembrī
(OR. en)

13881/19

SPORT 96
JEUN 127
SOC 732
EMPL 555
SUSTDEV 158
SAN 461

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iep. dok. Nr.:	13351/1/19 REV 1
Temats:	Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par bērnu aizsardzību sportā

Pielikumā ir pievienoti secinājumi par bērnu aizsardzību sportā, kurus 2019. gada 21.–22. novembrī pieņēma Eiropas Savienības Padome un Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvji.

Bērnu aizsardzība sportā

– Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi –

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠO DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI

ATZĪSTOT, KA

1. Bērnu aizsardzība sportā ir priekšnoteikums, lai bērni varētu nodarboties ar sportu kā vaļasprieku un kļūt par sportistiem. Turklāt aktīvs dzīvesveids būtu jāuzsāk bērnībā. Sportošana agrīnā vecumā var veicināt iedzīvotāju veselību, labklājību, spēju strādāt un sociālo integrāciju ilgtermiņā, kā arī attīstīt kompetences, prasmes un zināšanas, tostarp aktīvu pilsoniskumu.
2. Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 19. panta 1. punkts ir pamats tiesiskajam regulējumam par bērnu aizsardzību ¹. Turklāt ES Pamattiesību hartā ir atzīts, ka bērniem ir tiesības uz viņu labklājībai nepieciešamo aizsardzību un gādību. Saskaņā ar LESD 165. pantu sportistu, jo īpaši jaunāko sportistu, fiziskās un morālās integritātes aizsardzība, ir veids, kā attīstīt Eiropas dimensiju sportā, un tādēļ tas ir konkrēts Savienības rīcības mērķis sporta jomā.
3. Bērnu aizsardzība sportā kopumā būtu jāsaprot kā bērnu aizsargāšana no kaitējuma, nežēlīgas izturēšanās, vardarbības, ekspluatācijas vai nolaidīgas izturēšanās. Bērnu aizsardzība ietver pasākumu kopumu, kas palīdz nodrošināt pozitīvu pieredzi visiem bērniem, kas sporto.

¹ "Dalībvalstis veic visus attiecīgos likumdošanas, administratīvos, sociālos un izglītošanas pasākumus, lai ikvienu bērnu aizsargātu pret fizisku vai psiholoģisku vardarbību, miesas bojājumiem vai nežēlīgu, nevērīgu vai nolaidīgu izturēšanos, sliktu izturēšanos vai ekspluatāciju, tostarp pret seksuālu vardarbību, kamēr viņš ir vecāku, aizbildņu vai jebkuras citas par bērnu atbildīgas personas aprūpē."

4. Dalībvalstis ir atzinušas, ka droša vide ir priekšnoteikums tam, lai uzlabotu bērnu fizisko aktivitāti, un pēdējos gados ir veikušas vairākus konkrētus pasākumus, lai sporta aktivitātes padarītu bērniem drošākas, piemēram, tās ir uzlabojušas tiesību aktus un izstrādājušas mērķtiecīgus projektus.
5. ES līmenī dalībvalstis ir apmainījušās ar labas prakses piemēriem un vairāki projekti ir finansēti, izmantojot programmas "*Erasmus +*" un "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība". Tomēr darbs un centieni šajā sakarā būtu jāpastiprina vēl vairāk.

UZSKATA, KA

6. Dalībvalstīm arī turpmāk būtu jāuzņemas galvenā loma stratēģiskas politikas izstrādē un jānodrošina pienācīgs tiesiskais regulējums un politiskais satvars bērnu aizsardzībai, tostarp sporta jomā.
7. Ilgtspējīgiem rezultātiem šajā jomā ir nepieciešama cieša sadarbība ar valsts un nevalstiskajām organizācijām visos līmeņos. Programma "*Erasmus +*" un citi ES finansēšanas instrumenti var nodrošināt papildu resursus, ar ko veicina projektus un citas iniciatīvas, kuru mērķis ir bērnu aizsardzība sportā.
8. Lai izstrādātu pasākumus bērnu aizsardzībai sportā, ir nepieciešama sadarbība ar dažādām nozarēm, piemēram, izglītības, veselības, sociālo pakalpojumu, tieslietu, tiesībaizsardzības un jaunatnes nozarēm. Tam ir arī nepieciešama vairāku dalībnieku, tostarp skolu, sporta organizāciju un klubu, ģimeņu, ārstu, treneru, skolotāju, sporta amatpersonu un vienaudžu, iesaiste.
9. Politikas pamatnostādnes, ko izstrādājušas starptautiskās organizācijas, lai apzinātu, novērstu un risinātu problēmas, kas ir saistītas ar bērnu aizsardzību sportā, būtu jāizplata, jāīsteno un jāuzrauga efektīvāk. ²

² Piemēram, *UNICEF* Starptautiskie bērnu aizsardzības pasākumi sportā (2016), Starptautiskās jauniešu sporta alianses rekomendācijas bērnu aizsardzībai, Eiropas Padomes iniciatīva "*Start to Talk*" un SOK satvars sportistu aizsardzībai pret uzmākšanos un nežēlīgu izturēšanos sportā.

AICINA DALĪBVALSTIS SASKAŅĀ AR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU UN ATBILSTOŠĀ LĪMENĪ

10. Nodrošināt atbilstošu tiesisko regulējumu un politisko satvaru, tostarp pozitīvus preventīvus pasākumus, kā arī attiecīgā gadījumā sankciju procedūras, kas var atbalstīt holistisku praktisko pasākumu izstrādi, kuri ir paredzēti, lai risinātu jautājumu par bērnu aizsardzību sportā.
11. Lai novērstu fizisku un emocionālu vardarbību un nežēlīgu izturēšanos, apsvērt iespēju ieviest un pastiprināt izpratni veicinošus pasākumus, kā arī sākotnējus un pastāvīgus izglītības un apmācības pasākumus, piemēram, politikas pamatnostādnes, izglītības instrumentu kopumus, rīcības kodeksus, kampaņas un paraugprakses un pieredzes apmaiņas pasākumus, kuru mērķa grupa būtu bērni, ģimenes, sporta organizācijas, brīvprātīgie, treneri, pasniedzēji, skolotāji un jaunatnes darbinieki, kas strādā ar bērniem sportā.
12. Sadarboties ar sporta organizācijām, lai izstrādātu pasākumus bērnu aizsardzībai sportā, piemēram, izglītības programmas, rīcības kodeksus, uzraudzību un pamatnostādnes un procedūras vardarbības un nežēlīgas izturēšanās novēršanai, tostarp attiecīgā gadījumā sistemātiskas sporta darbinieku un brīvprātīgo sodāmības reģistra pārbaudes ³, kā arī procedūras apsūdzību pārvaldībai, kurās tiek veikti attiecīgie pasākumi un nodrošināts nepieciešamais atbalsts bērniem.
13. Pārskatīt iespējamās darbības valsts finansējuma piešķiršanā, pamatojoties uz organizāciju apņemšanos īstenot pasākumus, lai aizsargātu bērnus sportā.
14. Ieviest un uzlabot izpratni, kā arī uzlabot esošo bērnu aizsardzībai paredzēto saziņas kanālu un ziņošanas mehānisma efektivitāti, kurus var izmantot bērni, kas saskaras ar vardarbību un/vai nežēlīgu izturēšanos sportā, vai personas, kas ir šādas izturēšanās liecinieki. Šo instrumentu vidū var būt palīdzības tālruņa numuri, tērēšanas dienesti vai tīmekļa vietnes.

³ Direktīva 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālās izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu un īpaši tās 10. pants.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU ATTIECĪGI SAVĀ KOMPETENCES JOMĀ

15. Ja iespējams, saskaņā ar ES un valsts tiesību aktiem vākt un kopīgot datus par vardarbību un nežēlīgu izturēšanos pret bērniem un veicināt tādu uzraudzības instrumentu izmantošanu, kuru mērķis ir novērtēt, cik izplatīti ir visi iespējamie apdraudējuma veidi, kādi pastāv bērnu aizsardzībai sportā, kā arī uzraudzīt, lai efektīvi tiktu īstenoti attiecīgie politikas virzieni un procedūras.
16. Atbalstīt, popularizēt un izplatīt pētījumus un publikācijas par bērnu aizsardzību sportā.
17. Veicināt paraugprakses apmaiņu, jo īpaši sporta organizāciju un valsts iestāžu paraugprakses apmaiņu par aizsardzības pasākumiem, tostarp par preventīviem pasākumiem nolūkā aizsargāt pret seksuālu vardarbību un nežēlīgu izturēšanos, par tolerantas un cieņpilnas uzvedības veicināšanu sportā un par iebiedēšanas novēršanu.
18. Veicināt sadarbību ar starptautiskām valsts un nevalstiskām organizācijām, piemēram, Eiropas Padomi un *UNICEF*.

AICINA SPORTA KUSTĪBU:

19. Attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar dalībvalstīm, nodrošināt, ka bērni sportā ir drošībā un jūtas droši, ka viņi tiek uzklauti un ka pret viņiem izturas taisnīgi un cieņpilni, lai viņiem palīdzētu veidot veselīgu pašcieņu.
20. Attiecīgā gadījumā nodrošināt, ka visās sacensībās tiek ievēroti bērnu vecumposmi un dzimumu diferenciācija.
21. Īstenot atbilstošas aizsardzības procedūras, lai novērstu risku, ka bērniem varētu tikt nodarīts fizisks un emocionāls kaitējums.

22. Izstrādāt apmācību un skaidrus pamatnostādņu un noteikumu kopumus, lai nodrošinātu, ka sporta organizācijas efektīvi risina ar bērnu aizsardzību saistītas problēmas un veic pasākumus, piemēram, bērniem, kas cieš no vardarbības un/vai nežēlīgas izturēšanās sportā, par kontaktpersonu iecel neatkarīgu ombudu, kuram jāievēro konfidencialitāte.
 23. Attiecīgā gadījumā saskaņā ar attiecīgo tiesisko regulējumu īstenot iepriekšējās darbības pārbaudes, tostarp pārrobežu mobilitātes gadījumos, attiecībā uz sporta darbiniekiem un brīvprātīgajiem, kas strādā ar bērniem.
 24. Sadarboties ar tiesībaizsardzības iestādēm, aģentūrām un organizācijām, kas ir atbildīgas par bērnu aizsardzību, jo īpaši tām, kas atbalsta cietušos bērnus.
-

A. Definīcijas

Šajos Padomes secinājumos:

1. "Bērnu aizsardzība sportā" ir visu bērnu aizsargāšana no fiziska un emocionāla kaitējuma, nežēlīgas izturēšanās, vardarbības, ekspluatācijas vai nolaidīgas izturēšanās. Tajā ir ietverta gan bērnu aizsardzība, gan bērnu labklājības veicināšana.
2. "Bērna aizsardzība" ir tādas personas aizsardzība, kas ir tikusi atzīta par tādu, kas ir pakļauta nežēlīgas izturēšanās, vardarbības, ekspluatācijas vai nevērīgas izturēšanās riskam.

B. Atsauces

pieņemot šos secinājumus, Padome jo īpaši atgādina šādus dokumentus:

Eiropas Savienība

1. Padomes Direktīva 94/33/EK (1994. gada 22. jūnijs) par jauniešu darba aizsardzību
2. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu
3. Baltā grāmata par sportu (2007)
4. Padomes secinājumi par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu (2012/C 393/07)
5. Padomes Ieteikums par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu dažādās nozarēs (2013/C 354/01)
6. Padomes secinājumi par bērnu motorisko prasmju, fizisko un sporta aktivitāšu veicināšanu (2015/C 417/09)

7. Ekspertu grupas ieteikumi par jauno sportistu drošību un bērnu tiesību aizsardzību sportā
8. Bērnu aizsardzība sportā: *Ecorys* un *Thomas More* Universitātes veikts kartēšanas pētījums
9. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību
10. ES Pamattiesību harta, jo īpaši tās 24. pants
11. Direktīva 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus

Apvienoto Nāciju Organizācija

12. Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērna tiesību konvencija (1989)
13. Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam, jo īpaši 16.2. mērķis par vardarbību pret bērniem
14. Starptautiskā fiziskās audzināšanas, fiziskās aktivitātes un sporta harta – *UNESCO* SHS/2015/PI/H/14 REV,
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409/PDF/235409eng.pdf.multi>
15. Kazaņas rīcības plāns – Starptautiska par fizisko audzināšanu un sportu atbildīgo ministru un augstākā līmeņa amatpersonu konference (*MINEPS* 6. konference) (Kazaņa, Krievijas Federācija, 2017. gads) – *UNESCO* SHS/2017/PI/H/14 REV.

Eiropas Padome

16. Ministru padomes ieteikums CM/Rec(2010)9 dalībvalstīm par Sporta ētikas kodeksu.
17. Ministru padomes ieteikums CM/Rec(2012)10 dalībvalstīm par bērnu un jaunu sportistu aizsardzību pret draudiem, kas saistīti ar migrāciju

18. Eiropas Padomes konvencija par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību *CETS* Nr. 201,
 19. Eiropas Konvencija par spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanu, *CETS* Nr. 126,
 20. Eiropas Padomes Konvencija par cīņu pret cilvēku tirdzniecību, *CETS* Nr. 197, Varšava, 16.5.2005., 1.–21. lpp.
 21. Eiropas Sociālā harta, *CETS* Nr. 35, pārskatīta: *CETS* Nr. 163
-